Prima instanţă: Judecătoria Soroca, sediul central (judecător C. Botnaru)
Dosarul nr.2r-396/24 (nr. 2-24124782-03-2r-25112024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

25 februarie 2025 mun. Bălţi
Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Radu Holban
Judecătorii: Svetlana Ghercavii, Cristina Prisacari

examinând fără citarea părţilor, recursul declarat de avocatul Felișcan Victor în interesele recurenților Purici Tatiana, Cristea Viorica, Purici Mihaela împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul central din 08 noiembrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela către Munteanu Mariana privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, -

a c o n s t a t a t :

La 04.11.2024 avocatul Felișcan Victor în interesele recurenților Purici Tatiana, Cristea Viorica, Purici Mihaela s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Marianei Munteanu prin care solicită încasarea datoriei în mărime de 500 000 euro, a sumei de 183 980,82 lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru nerestituirea împrumutului, precum și încasarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în cuantum de 21 069,40 lei, și de asistență juridică suma căreia va fi concretizată pe parcursul examinării cauzei.

Din conținutul acțiunii rezultă că reclamantele, în temeiul certificatului de moștenitor legal al defunctului *****, decedat la *****, pretind datoria totală în cuantum de 500 000 lei, din contul lui Munteanu Mariana, care în baza unei recipise ar fi împrumutat suma dată, în mai multe tranșe de la cel decedat.

Suplimentar solicită reclamantele și încasarea unei dobânzi de întârziere în cuantum de 183 980,82 lei, invocându-se că, Purici Mihaela ar fi dus tratative de soluționare amiabilă a litigiului cu Munteanu Mariana, dar fără rezultat.

Poziţia instanţei:

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul central din 08.11.2024 s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată în temeiul art.170 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamantele nu au respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară.

Solicitarea recurentului:

La 14.11.2024 avocatul Felișcan Victor în interesele recurentelor Purici Tatiana, Cristea Viorica, Purici Mihaela a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul central din 08.11.2024, solicitând casarea încheierii.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de fond a invocat nerespectarea de către reclamant a condițiilor prevăzute la art. 166, 167 CPC, dar în special cele specificate în art. 170 alin. (1) lit. a) CPC.

Susține că în art. 167 alin. (1) lit. d) CPC, legiuitorul a specificat doar două cazuri când este obligatorie respectarea procedurii prealabile și anume când este prevăzută expres în lege. În acest context judecătorul nu a făcut referire la o normă materială concretă raportată la caz, așa cum ar fi art. 211 alin. (1) lit. h) Codul administrativ.

Menționează că art. 167 alin. (1) lit. d) CPC corelează cu art. 211 alin. (1) lit. h) Codul administrativ, și este cert că în litigiu de contencios administrativ procedura prealabilă este prevăzută ca condiție de exercitare a dreptului de contestare și acces la control judiciar pe această categorie de cauze.

Mai indică că, din textul recipisei rezultă că nu a existat o înțelegere expresă dintre părțile contractului de împrumut despre soluționarea amiabilă a litigiului. Termenul scadent a fost acceptat de debitor și acesta a survenit la data pentru care s-a obligat să restituie.

Nu este de acord cu constatarea instanței de fond precum că creditorul urma să propună debitorului prin cererea prealabilă să achite inclusiv penalitățile, în situația când debitorul știind de datorie, nu a stins nimic din datoria de bază.

La caz, contractul de împrumut este guvernat de Codul civil în redacția de după 01.03.2019, fiind relevante prevederile art. 617 alin. (2) lit. a) Cod civil, nu este necesară somație în cazul în care este stabilită o dată calendaristică pentru executarea obligației.

La caz, nu este stabilită o dată certă calendaristică, iar contractul reprezintă legea părților și instanța nu este competentă să intervină și/sau să subroge convenția între părțile semnatare.

Deoarece, legiuitorul a stabilit că dacă nu se restituie în termenul indicat în recipisă se va calcula dobânda de întârziere în executarea obligațiilor pecuniare, respectiv, nu este la discreția sau în competența instanței să menționeze: „*...se solicită încasarea dobânzilor pe o perioadă destul de mare și nu există o certitudine că pârâta a fost cel puțin informată despre intențiile reclamantelor, respectiv rezultă că la etapa actuală nu a fost respectată procedura de soluționare prealabilă a pricinii pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere*".

Menționează că prin restituirea acțiunii instanța nu s-a expus și nu a dispus asigurarea acțiunii fapt ce pune în pericol executarea unei eventuale hotărâri. Precum și prin restituirea acțiunii reclamantele nu își pot revendica datoria prin care se încalcă flagrant dreptul de proprietate.

Aprecierea instanţei de recurs:

Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu încheierea contestată şi normele legale relevante speţei, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord consideră pasibilă de admitere cererea de recurs din considerentele ce succed.

În speță se contestă încheierea instanței de judecată prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată în temeiul art. 170 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 170 alin.(5) Codul de procedură civilă, încheierea prin care instanţa judecătorească restituie cererea în temeiul alin. (1) lit. a), b), c) şi g) poate fi atacată cu recurs.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanţa de recurs denotă că copia încheierii din 08.11.2024 a fost recepționată de reprezentantul recurentelor la 13.11.2025 (f.d.30). Recursul a fost

declarat la 14.11.2024, prin urmare, recursul este declarat în termenul legal stipulat la art. 425 Cod procedură civilă.

Articolul 426 alin. (3) Cod de procedură civilă prevede că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Materialele cauzei denotă faptul că, la 04.11.2024 avocatul Felișcan Victor în interesele recurenților Purici Tatiana, Cristea Viorica, Purici Mihaela s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Marianei Munteanu prin care solicită încasarea datoriei în mărime de 500 000 euro, a sumei de 183 980,82 lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru nerestituirea împrumutului, precum și încasarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în cuantum de 21 069,40 lei, și de asistență juridică suma căreia va fi concretizată pe parcursul examinării cauzei.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul central din 08.11.2024 s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată în temeiul art.170 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamantele nu au respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară.

În argumentarea soluției sale, instanța de fond a reținut că, chiar dacă în conținutul recipisei este indicat termenul de scadență (o lună), și în speță nu ar fi fost necesară respectarea unei căi prealabile pentru a înainta acțiunea în instanță, totuși, situația s-a schimbat destul de mult, reclamantele acționează în nume de moștenitori legali ai creditorului decedat, solicitând suplimentar eventualei datorii și o dobândă de întârziere, suma căreia este una destul de impunătoare, iar în susținerea afirmațiilor că s-a încercat soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară, nu s-a prezentat nici o confirmare, de unde rezultă că și partea reclamantă a admis ideea că în speță, ar fi fost necesară cel puțin o somare a pârâtei, în vederea evitării unui proces judiciar, inclusiv a cheltuielilor de judecată.

La 14.11.2024 avocatul Felișcan Victor în interesele recurentelor Purici Tatiana, Cristea Viorica, Purici Mihaela a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul central din 08.11.2024, solicitând casarea încheierii.

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord notează că intentarea acţiunii civile - este o etapă de sine stătătoare a procesului civil, ce reprezintă prima şi o foarte importantă verigă din sistemul de acţiuni procesuale, care se înlocuiesc succesiv una pe alta şi asigură desfăşurarea procesului.

În conformitate cu art. 166 alin. (1), (2) lit. h) CPC, (1) Oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.

(2) În cererea de chemare în judecată se indică: date despre respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părţilor.

La primirea cererii de chemare în judecată, potrivit art.168 alin. (2) Cod de procedură civilă, judecătorul urmează să verifice dacă aceasta întruneşte exigenţele prevăzute de lege. Iar, nerespectarea cerinţelor prevăzute de lege întru realizarea dreptului la acţiune poate duce la anumite consecinţe juridice.

Potrivit art.170 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părţilor.

Potrivit cererii de chemare în judecată reclamantele Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela invocă că, la 02.08.2022 Munteanu Mariana a împrumutat de la ***** suma de 100 000 lei pe care s-a obligat să-i restituie timp de o lună, la 04.08.2022 a împrumutat 200 000 lei pe care s-a obligat să-i restituie timp de o lună. Ulterior, la 14.09.2022 Munteanu Mariana a împrumutat suma de 100 000 lei pe care, la fel s-a obligat să-i restituie timp de o lună. La 26.09.2022 și respectiv la 07.10.2022 Munteanu Mariana a luat câte 50 000 lei pe care l-a fel s-a obligat să-i restituie timp de o lună. După cum susțin reclamantele/recurentele recipisa a fost scrisă de către Munteanu Mariana.

Mai mult, din argumentele reclamantelor se reține că, ***** a decedat, iar în baza certificatului de moștenitor legal nr. 1-435 din 04.06.2024 se atestă că întregul patrimoniu succesoral rămas după decesul acestuia care a urmat la 29.10.2022, moștenitori sunt: Purici Tatiana, Cristea Viorica, Purici Maria.

În conformitate cu art. 2418 Cod civil, (1) Moştenitorul răspunde pentru obligaţiile masei succesorale.

(2) Obligaţii ale masei succesorale se consideră, pe lîngă obligaţiile defunctului, şi obligaţiile care rezultă din calitatea de moştenitor, în special obligaţiile ce rezultă din legate şi din sarcini.

Articolul 2469 Cod civil, (1) Dacă moştenitorul, în primele 12 luni după acceptarea moştenirii, a cerut somarea publică a creditorilor masei succesorale şi cererea a fost admisă, atunci acesta are dreptul să refuze executarea obligaţiilor masei succesorale pînă la încheierea acestei proceduri.

(2) Dacă se întocmeşte tabelul creanţelor înaintate sau se respinge cererea de dispunere a procedurii, aceasta nu se consideră încheiată înaintea expirării unui termen de 2 săptămîni, care începe de la comunicarea tabelului şi înainte de soluţionarea contestaţiei depuse în termen.

Potrivit art. 2433 Cod civil, (1) În cazul în care se dispune administrarea masei succesorale sau se intentează procesul de insolvabilitate a masei succesorale, moştenitorul poartă răspundere faţă de creditorii masei succesorale pentru administrarea de pînă atunci a masei succesorale, ca şi cum de la acceptarea moştenirii ar fi dispus de masa succesorală în calitate de administrator al ei. Faţă de acţiunile moştenitorului legate de masa succesorală, efectuate înaintea acceptării moştenirii, se aplică în mod corespunzător dispoziţiile referitoare la gestiunea de afaceri fără mandat.

(2) Pretenţiile creditorilor masei succesorale înaintate conform alin.(1) se consideră creanţe care intră în componenţa masei succesorale.

(3) Cheltuielile efectuate de moştenitor sînt acoperite din masa succesorală în măsura în care el ar avea dreptul să ceară rambursarea lor conform dispoziţiilor legale referitoare la mandat sau la gestiunea de afaceri fără mandat.

În conformitate cu art. 2426 Cod civil, Procedura de somare publică a creditorilor nu aduce atingere drepturilor creditorilor gajişti, ale celor asimilaţi creditorilor gajişti, în cazul insolvabilităţii, şi nici drepturilor creditorilor care, la executarea silită asupra unui imobil, au dreptul la satisfacerea creanţelor lor din contul acestui bun în măsura în care aceste drepturi se referă la satisfacerea din contul bunurilor a obligaţiilor referitoare la aceste bunuri. Aceeaşi regulă se aplică creditorilor ale căror pretenţii sînt garantate prin înregistrare provizorie sau prin

notare ori celor care au dreptul să ceară, în cazul insolvabilităţii, separarea din masa debitoare a bunului care constituie obiectul dreptului lor.

Pornind de la normele citate supra, Colegiul reține că, pentru ca moștenitorul până a primi certificatul de moștenitor legal de la notar, este îndreptățit să cunoască nu numai activele dar și pasivele lăsate drept moștenire.

Mai mult decât atât, moștenitorul poate cere notarului să someze creditorii în vederea obținerii informației despre creanțele creditorilor.

Astfel, moștenitorul moștenește nu doar întreg patrimoniu al defunctului inclusiv activele și pasivele acestuia.

Din considerentele menţionate, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord conchide că prima instanță a interpretat eronat normele de drept procedural, ceea ce a dus la emiterea unei încheieri neîntemeiate, de aceea recursul declarat de avocatul Felișcan Victor în interesele recurenților Purici Tatiana, Cristea Viorica, Purici Mihaela se admite, cu casarea integrală a încheierii Judecătoriei Soroca, sediul central din 08.11.2024, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată Judecătoriei Soroca, sediul central în același complet de judecată, la etapa primirii pe rol a cererii de chemare în judecată.

Conform art.428 alin.(1) Cod de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii.

Conducându-se de dispozițiile art.427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Admite recursul declarat de avocatul Felișcan Victor în interesele recurenților Purici Tatiana, Cristea Viorica, Purici Mihaela.

Casează integral încheierea Judecătoriei Soroca, sediul central din 08 noiembrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela către Munteanu Mariana privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată Judecătoriei

Soroca, sediul central în același complet de judecată, la etapa primirii pe rol a cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecător Radu Holban

Judecători Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari